

Komponisten **Morten Gaathaug** maler musikalske bilder av naturen og livet i alle sine avskygninger. Fascinert av magien i fuglenes verden har han lyktes i å utvikle et tonespråk av naturgitte spenningsmotsetninger; både romantikk og modernisme, klare motiver og underfundige melodiske linjer får eksistere side om side. Kammermusikk har en spesiell plass i hans musikalske univers – møt ham her i fri utfoldelse med store verker for små ensembler.

*The composer **Morten Gaathaug's** music evokes images of all the many facets of Nature and Life. He is inspired by the exuberant magic of birds and has created a fascinating musical language of what normally would be considered natural contradictions: strains of romantics as well as modernism, clear-cut motifs and witty melodies are allowed to co-exist in this intriguing musical landscape. Chamber Music has a special position in Morten Gaathaug's musical universe – join in for a treat of great works for small ensembles.*

Strykekvartett nr. 2

01-04 *String Quartet no. 2* 29:40

Seks sanger til dikt av Jens Bjørneboe

05-10 *Six Songs to Poems by Jens Bjørneboe* 14:10

Kvintett for klaver og strykerer

11-14 *Quintet for Piano and Strings* 28:20

ENSEMBLE BJØRVIKA • Per Andreas Tønder • Ellen Ugelvik • Tore Dingstad

5.1 surround + STEREO

2L44SACD Made in Norway 20©07 Lindberg Lyd AS

MORTEN GAATHAUG

Musica da camera

Strykekvartett nr. 2 op. 31 (1986)

String Quartet no. 2

- 01 I Andante caloroso - Più mosso - Presto 9:20
- 02 II Tema con variazioni: Adagio assai, cantabile e tranquillo (attacca) 9:44
- 03 III Scherzo: Presto 3:21
- 04 IV Adagio assai - Fuga: Allegro 7:18

Ensemble Bjørvika: Kjell Tomter (vl), Dominic Griffiths (vl), Witold Serafin (vla) and Jan Koop (vlc)

Seks sanger til dikt av Jens Bjørneboe op. 56 (2002)

Six Songs to Poems by Jens Bjørneboe

- 05 I Et fremmed ansikt (*A Stranger's Face*) 2:46
- 06 II Rosen (*The Rose*) 2:16
- 07 III Den evige slagmark (*The Eternal Battlefield*) 1:49
- 08 IV Olje, brød og vin (*Oil, Bread and Wine*) 1:47
- 09 V Ved Brendan Behans båre (*At Brendan Behan's Litter*) 1:58
- 10 VI Mitt hjerte (*My Heart*) 3:35

Per Andreas Tønder (baritone) and Ellen Ugelvik (piano)

Kvintett for klaver og strykere op. 59 (2003-04)

Quintet for Piano and Strings

- 11 I Allegro moderato ed espressivo 8:43
- 12 II Scherzo: Presto 3:09
- 13 III Adagio 9:08
- 14 IV Non troppo allegro, ma energico 7:19

Ensemble Bjørvika and Tore Dingstad (piano)

Morten Gaathaugs musikk maler bilder av livet i alle sine avskygninger. Som nordmann har Gaathaug selvsagt latt seg inspirere av den rike norske folkemusikktradisjonen, men han har i like stor grad vært opptatt av internasjonale impulser. Gjennom sin studietid i Bratislava (Slovakia) fikk han rendyrket sin interesse for slavisk folkløse, og hans interesse for de neoklassiske komponistene, i særlig grad russeren Sergei Prokofjev, hadde han med seg helt siden ungdomsdagene. Han er også en skattet skribent; allerede som meget ung mann redigerte og utgav han sitt eget musikkdebatt-tidsskrift «Steinblomsten» i flere år, mellom 1976 og 1984 var han musikk- og litteraturmedarbeider i Drammens Tidende & Buskeruds Blad og musikkmelder i Aftenposten fra 1984 til 1990.

En lang rekke av Gaathaugs verker gjenspeiler en dyp fascinasjon for naturen – som sin franske kollega Olivier Messiaen er han meget opptatt av fugler, og dette kommer til uttrykk gjennom en både intelligent og overbevisende estetisk omgang med lydspetere. Han ser dessuten seg selv som en talsmann for et musikalsk autentisk og kommunikativt musikkpråk – i sin musikk tar han tydelig stilling mot en rendyrket dogmatisk modernisme. Selv om han i enkelte verk har mottatt viktige impulser fra samtidig avant-garde, har det alltid vært viktigere for ham å opprettholde forbindelsen til tradisjonen. Uttrykksformen preges av arven fra klassikerne og det 20. århundres tonale fornyere. Gaathaug definerer seg som en rendyrket romantiker, og tilstreber i sin stil en klar og enkel melodikk.

Som komponist er Gaathaug usedvanlig allsidig, med verker innen de fleste sjangere; i hans verkliste finnes orkesterverker, soloverker, kammermusikk, sanger og opera. Sentralt står kammermusikken, men også konserter for trompet og obo, samt et «De profundis» for mezzosopran og orkester, er blant hans hovedverker.

Allerede på Haydns tid var det for lengst blitt vedtatt at den edleste av alle kammermusikalske formmodeller var *strykekvartetten*. «Kan du skrive en god strykekvartett, kan du komponere», het det. Og Haydn selv, så vel som mange av hans kompositoriske arvtagere som blant

andre Mozart og Beethoven, kom gjennom sine livsverk til å bevise gyldigheten av dette utsagnet. Men kvartettformen har bevist sin styrke og lyskraft langt utover den Wienerklassisistiske periode: Både romantikerne, neo-klassikerne og ekspresjonistene forfinet denne mini-orkestrale kunstformen ytterligere – strykekvartettene til Prokofjev, Sjostakovitsj og Bartók tilhører de største skattene musikkhistorien har gitt oss.

Kvartettformens nesten religiøst opphøyde status bidro pussig nok til at det skulle gå lang tid før noen fant på å kombinere den med et tasteinstrument. Det er derfor i romantikken, preget som den var av revolusjoner og forandringer, at vi for første gang påtreffer kombinasjonen strykekvartett og klaver – Robert Schumann var mannen som skapte historiens første klaverkvintett (bak denne noe upresise tittelen skjuler det seg altså et verk for fire strykeinstrumenter og ett klaver). Senere har også denne formen fått status som en av de flotteste kammermusikalske formmodellene.

Ikke mange samtidskomponister har våget å gi seg i kast med disse to krevende og utfordrende modellene – det skal en symfonisk så vel som instrumental begavelse til for å tøyse kreftene i materialet – en kan faktisk mistenke en del av vår tids komponister for i altfor stor grad å ha latt seg skremme av en rekke av de mest sentrale komposisjonsformatene som våre klassiske forgjengere hadde et så nært og intenst forhold til. Morten Gaathaugs norske komposisjonslærer Johan Kvandal var en av kammermusikkens store forkjempere her i landet, viden kjent for å skolere sine studenter inngående nettopp i de kammermusikalske former. Gaathaug selv har gjennom hele sin produksjon tatt godt vare på denne lærdommen og tradisjonen, og på den foreliggende innspillingen får vi stifte bekjentskap med noen utsøkte eksempler på hans kammermusikk-kunst, nemlig nettopp en strykekvartett og en klaverkvintett:

Klaverkvintett i fiss-moll op. 59 (2005) er et vitalt og levende verk i fire satser. Om verket sier komponisten: *«Jeg trengte et hovedverk til min 50-års jubileumskonsert i Gamle Logen i Oslo – en anledning til å fullføre et lenge påtenkt konsept. En del av materialet til kvintetten*

var skissert for lenge siden, men mye er selvfølgelig nytt. For meg har det vist seg fruktbart å hente fram gamle ideer, og så smi dem ferdig når tiden er moden. Norsk folkemusikk har også blitt en trofast følgesvenn etter hvert: Som trio i scherzoen brukes en melodi fra Lindemans kjente samling av Norske fjældmelodier. Forøvrig var jeg i kamphumør da jeg skrev dette verket, og det kan man kanskje høre, særlig i siste sats.»

Kvintetten er tilegnet pianisten Tore Dingstad.

Strykekvartett nr. 2 i A-dur op. 31 er et noe eldre verk, skrevet i løpet av året 1986. Kvartetten er i fire satser, men de to midterste går i ett. Det eksperimenteres en del med formen, og de forskjellige satsene har klare berøringspunkter med hverandre (f. eks. ved bruk av felles stoff). Således er sidetemaet i første sats brukt som triodel i scherzoen, og innledningen til finalen tar utgangspunkt i en av annensatsens variasjoner. Siste sats er forøvrig en mellomting mellom sonatesats og dobbeltfuge, hvor alle fire kaster seg ut i det, og først etter en stund bestemmer seg for å følge fugens skjema.

En annen av Gaathaugs hovedinteresser, nemlig musikk for den menneskelige stemme, har avstedkommet en rekke betydelige verk i forskjellige sjangere og størrelser. På denne innspillingen får vi høre **Seks sanger til dikt av Jens Bjørneboe** op. 56 (2002), en forfatter som komponisten nærer en helt spesiell forkjærlighet for. *«Jeg har lest hvert ord han har skrevet, og har lenge ønsket å sette ham i sentrum for musikkdramatisk behandling. Denne tanke er det foreløpig ikke blitt noe av, men de sanger som her foreligger, danner for meg en naturlig syklus,»* sier han. Diktene har alle et sterkt uttrykk og avspeiler viktige sider ved denne mangefasetterte dikterpersonlighet.

Wolfgang Plagge 2007

Morten Gaathaug (f. 1955) er fra Sande i Vestfold. Han avla klaver- og teoripedagogisk eksamen ved Barratt Due Musikk institutt våren 1978. Her studerte han komposisjon med Johan Kvandal, kontrapunkt med Olve Borgir, og klaver med Kari Edgren Gierløff. Han hadde tsjekkosllovakisk statsstipend ved musikkhøyskolen i Bratislava vinteren 1981-82, med lærerne Eva Fischerová (klaver) og Vladimír Bokes (komposisjon). Under studieoppholdet der ble hans første strykekvartett uroppført i Slovakisk radio. Siden har han tatt mellomfag ved Universitetet i Oslo, og videreført klaverstudiene med Hanna Marie Weydahl og Jens Harald Bratlie.

Gaathaug har skrevet musikk i en rekke genre. Han debuterte med en egen komposisjonsaften i Oslo i 1983, og har siden holdt tallrike konserter både med egen og andres musikk. Ved

flere av disse har han selv medvirket, enten som pianist eller dirigent. Våren 2007 hadde han stor suksess med ungdomsoperaen «Lysistrata» i Ski Rådhus teater. For denne og sitt arbeide lokalt fikk han samme år Ski kommunes kulturpris.

Morten Gaathaug har sittet to år i foreningen Ny Musikk's styre (1985-87) og to år i styret for Norsk komponistforening (1990-92). Han arbeider ved siden av komposisjonsvirksomheten også som klaverpedagog, og har i sammenheng med dette skrevet mye musikk for barn. Han har bl. a. utgitt en egen pianoskole, basert på norsk folkemusikk. Siden 1996 er han deltidsansatt som klaverlærer ved Kontra kulturskole i Ski.

Per Andreas Tønder, baryton, har sin utdannelse fra Griegakademiet i Bergen og Guildhall School of Music and Drama i London, samt undervisning med Jan Sødal i Oslo. Han har arbeidet som sanger ved Den Norske Opera, Operaen i Kristiansund, Oscarsborgoperaen, Opera Nord, Den Nationale Scene og flere andre teatere. Tønder har også gjestet flere av landets festivaler, orkestre og kor som solist. Han har siden 2004 vært ansatt i Den Norske Operas kor.

Ellen Ugelvik har spesialisert seg på fremføring av samtidsmusikk og har deltatt på tallrike internasjonale festivaler. I 2004 var hun ansatt i en stipendiatstilling i Ultima gjennom Norsk Kulturråd. Hun har bestilt og uroppført en rekke verker av unge komponister, og medvirket på flere CD-innspillinger. For perioden 2003-06 ble Ellen Ugelvik valgt ut som en av Rikskonserntenes INTRO-musikere, og i 2006 ble hun av Bergens Tidende utnevnt til «Årets kulturnavn».

ENSEMBLE BJØRVIKA består av musikere med base i Den Norske Opera. **Kjell Tomter** er fast gruppeleder på 2. fiolin - en stilling han har hatt siden 1991. I tillegg til dette spiller han jevnlig med Det Norske Kammerorkester. **Dominic Griffiths** er fra 2002 ansatt som førstefiolinist, etter å ha jobbet fire år i tilsvarende stilling ved The English National Opera. **Witold Serafin** har i en årrekke vært operaens solobratsjist. Han er en rutinert kammemusiker, med erfaring både fra Norge og sitt hjemland Polen. **Jan Koop** er solocellist. Etter at han i 1995 fikk Fricsaystipendet i Berlin, fikk han spille under flere store dirigenter, og tilegnet seg derved erfaring både som solist og orkestermusiker. Han gir jevnlig konserter både i Norge og i Tyskland.

Tore Dingstad er solistsjef ved Den Norske Opera, og operasjefens assistent. Han har bakgrunn både som pianist/cembalist og dirigent. Han har gitt tallrike konserter, og er ikke minst kjent som en dyktig akkompagnatør. Dingstad har også dirigert flere forestillinger, både på hovedscenen, biscenen, og for Riksoperaens turneer.

Morten Gaathaug's music evokes images of all the many facets of life. As a Norwegian he is naturally inspired by the rich tradition of Norwegian folk music, but he has drawn inspiration just as much from international influences. In the course of his studies in Bratislava (Slovakia) he developed his interest in Slavic folklore; his fascination for the neoclassical composers, Sergei Prokofiev in particular, has remained with him since his youth. Gaathaug is also a much admired writer who even as a young man edited and published his own periodical for music debate, *Steinblomsten*, for several years; from 1976 to 1984 he was a music and literature correspondent for the regional newspaper *Drammens Tidende* and *Buskeruds Blad* and from 1984 to 1990 he wrote music reviews for *Aftenposten*.

A large number of Gaathaug's works reflect his deep interest in nature; like his French colleague Olivier Messiaen he is fascinated by birds, a fact which is revealed in his intelligent and convincing aesthetic treatment of sonic spectra. He sees himself as a spokesman for a musically authentic and communicative musical language; in his works he deliberately distances himself from dogmatic modernist tendencies. Although in certain works there are clear influences of the contemporary *avant-garde*, it has always been more important for him to maintain a link with tradition. His idiom is characterised both by the classical legacy and by musical innovation in the twentieth century. Gaathaug describes himself as a pure romantic, striving to attain lucid and simple melodic lines in his music.

Morten Gaathaug is an unusually versatile composer and has written music in most genres; his list of opuses includes works for orchestra, solo pieces, chamber music, songs and opera. Central in his output is his chamber music, as well as concertos for trumpet and for oboe, and a *De profundis* for mezzo-soprano and orchestra.

Even by Haydn's time it had long since been agreed on that the noblest of all forms of chamber music was the string quartet. "If you can write a good string quartet, you can compose," it was said. And Haydn, like many of his musical inheritors including Mozart and Beethoven,

was to prove the validity of the statement in the course of his life's work. The quartet format, however, has proven its potency and influence well beyond the limits of the first Viennese school: romanticists, neo-classicists and expressionists in turn all refined this miniature orchestral art form even further – the string quartets of Prokofiev, Shostakovich and Bartók are among the greatest treasures of our musical heritage.

The near-sacred status to which this musical form was elevated contributed to the fact that a long time was to pass until anybody had the idea of combining it with a keyboard instrument. That is why it is not until the romantic period, characterised as it was by revolution and change that we first encounter the combination of string quartet and piano – Robert Schumann was the man who created the first piano quintet in history (the somewhat imprecise generic term refers to a work for four strings and piano). This constellation has subsequently come to be regarded as one of the finest chamber music formats.

There are not many contemporary composers who have attempted to approach these demanding and challenging models – it requires a talent for symphonic writing as well as instrumentation to tame such material – and one might be led to suspect that composers of today are intimidated by many of the compositional formats with which our classical predecessors had such a close and intense relationship. Morten Gaathaug's Norwegian composition teacher Johan Kvandal was a great advocate of chamber music, renowned for schooling his students in the chamber music idiom. Throughout his composing career Gaathaug has nurtured this tradition and teaching, and on the present recording we may acquaint ourselves with exquisite examples of his chamber musical art – a string quartet and a piano quintet.

Piano Quintet in F sharp minor op. 59 (2005) is a spirited, vivacious work in four movements. The composer writes: "*I needed a principal work for my fiftieth birthday concert at "Gamle Logen" in Oslo, which provided the opportunity to complete an idea conceived a long time*

ago. Part of the material in the quintet was sketched a while back, but much of it is of course new. For me it has been fruitful to bring out old ideas, giving them their final shape when the time has been right. Norwegian folk music has also been a faithful companion over the years: for the trio section of the Scherzo I have taken a melody from Lindeman's well-known collection "Norske fjældmelodier" ("Norwegian Mountain Tunes"). I happened to be in a fighting mood when I wrote the work, which can perhaps be heard particularly in the final movement." The quintet is dedicated to the pianist Tore Dingstad.

String Quartet no. 2 in A major op. 31 is a somewhat older work, written in 1986. The work is in four movements, although the two central movements are played as one. Gaathaug experiments to a certain extent with form, and the various movements are clearly inter-related (for instance in that they share basic material). The second subject of the opening movement reappears as the trio of the scherzo, and the introduction to the finale is based on one of the variations of the second movement. The form of the last movement lies somewhere between sonata form and double fugue; all four parts launch into the music, and only after a while do they assume a formal scheme.

Another of Gaathaug's principal interests, music for the human voice, has resulted in a number of major works for various forces in various genres. On this recording we hear **Six Songs to Poems by Jens Bjørneboe** op. 56 (2002). Gaathaug has a particular interest in Bjørneboe's work, and says *"I have read every word he has written, and have for a long time wanted to make him the centre of a music-dramatic work. This idea has as yet not been realised, although the songs presented here form a natural cycle."* The poems are highly expressive and reflect vital aspects of the poet's many-faceted lyrical character.

Wolfgang Plagge 2007
English translation Andrew Smith

Morten Gaathaug (b. 1955) comes from the village of Sande in Vestfold, southern Norway. He graduated as a piano and music theory teacher from the Barratt Due Music Institute in 1978, where he studied composition with Johan Kvandal, counterpoint with Olve Borgir, and piano with Kari Edgren Gierløff. He received a Czechoslovakian government grant to study at the music academy of Bratislava from 1981-1982 with Eva Fischerová, piano, and Vladimír Bokes, composition. During this period his first string quartet was premiered on Slovakian radio. Gaathaug has subsequently completed studies in musicology at the University of Oslo and further piano studies with Hanna Marie Weydahl and Jens Harald Bratlie.

Morten Gaathaug has written music in a variety of genres. He made his public debut as a composer in Oslo in 1983 with an evening devoted to his music, and has since given numerous concerts – as either pianist or conductor – of his own and other's music. In the spring of 2007 he enjoyed considerable success with his young people's opera *Lysistrata* at the theatre in Ski. For this and for his commitment to local music activities he was awarded the Ski cultural award in 2007.

Morten Gaathaug sat for two years (1985-87) on the board of *Ny Musikk* (the Norwegian section of the ISCM), and two years on the board of the Norwegian Society of Composers (1990-92). In addition to composing he works as a piano teacher, and in connection with this he has written a substantial amount of music for children, including a piano tutor based on Norwegian folk music. Since 1996 he has worked part-time as a piano teacher at *Kontra kulturskole* in Ski.

Per Andreas Tønder, baritone, graduated from the Grieg Academy in Bergen and from the Guildhall School of Music and Drama in London, and has taken lessons with Jan Sødal in Oslo. He has received engagements to sing at the Norwegian National Opera, *Operaen i Kristiansund*, *Oscarsborgoperaen*, *Opera Nord*, *Den Nationale Scene* and at several theatres. Tønder

has performed as a soloist at festivals and with orchestras and choirs. Since 2004 he has been a member of the Norwegian National Opera Choir.

Pianist **Ellen Ugelvik** specialises in the performance of contemporary music and has participated in numerous international festivals. In 2004 she worked for the Ultima festival on a grant funded by the Arts Council Norway. Ellen Ugelvik has commissioned and premiered a number of works by young composers, and she has contributed to several CD recordings. For the period 2003–2006 she was selected to participate in the Rikskonsertene's INTRO programme, and was in 2006 nominated "Cultural Name of the Year" in the newspaper Bergens Tidende.

ENSEMBLE BJØRVIKA consists of musicians based at the Norwegian National Opera. **Kjell Tomter** is group leader of the second violins in the opera orchestra, a position he has held since 1991. In addition he plays regularly with the Norwegian Chamber Orchestra. **Dominic Griffiths** was engaged as a first violinist in 2002 after having held a similar position at the English National Opera for four years. **Witold Serafin** has been principal viola player of the opera orchestra for many years. He is an experienced chamber musician, and has performed both in Norway and in his home country Poland. **Jan Koop** is principal cellist of the opera orchestra. After receiving the Fricsay stipend in Berlin in 1995, he had the opportunity to perform with several of the most prominent conductors of today, and gained valuable experience as a soloist and as an orchestra musician. He regularly performs in Norway and Germany.

Tore Dingstad is manager of the soloists at the Norwegian National Opera, and assistant to the opera's Director. He has experience both as a pianist/harpsichordist and as a conductor. He has given numerous recitals, and is also not least a highly skilled accompanist. Dingstad has conducted several performances at the opera, and for the Norwegian touring opera Riksoperaen.

Blomst av bare klare ensomheter!
Skal ditt beger lindre noens tørst,
må du alltid danne torner først
før du samler deg om dette ene:

Å bli rose. Du er mer alene
med verket i deg selv enn noen vet.
Å, blomst! Å, rene ensomhet!

Seks sanger til dikt av Jens Bjørneboe

– *Six Songs to Poems by Jens Bjørneboe*

05 ET FREMMED ANSIKT

Et fremmed ansikt vokter meg fra speilet.
I bitter, ensom vuggegave fikk
jeg medfødt angsten for mitt eget blikk.
Og mange år var det så vel forseglet.

Men mannen inni det blev mørk og diger,
og jeg forstod: hvad jeg går svanger med,
må ingen av de levende få se!
Så sperret jeg ham inne som en tiger.

Men endelig er fangen blitt for sterk.
Han bryter frem av fengslets sprinkelverk,
av muskler, porer, knokler, øynehuler.

Og snart er intet mer som skjuler
de nye ubeskrivelige trekk.
Men angsten for ham! Angsten er blitt vekk!

06 ROSEN

Blomst av bare klare ensomheter!
Skal ditt beger lindre noens tørst,
må du alltid danne torner først
før du samler deg om dette ene:
Å bli rose. Du er mer alene
med verket i deg selv enn noen vet.
Å, blomst! Å, rene ensomhet!

05 A STRANGER'S FACE

A stranger's face guards me from the mirror.
From birth it was my bitter, lonely fate:
Of my own gaze I had a dread innate.
And many years I well concealed this terror.

But the man inside it grew huge and somber.
I understood: the thing gestating in me
None of the living must be allowed to see!
I then engaged him like a tiger.

At last the prisoner has grown too strong.
He barges through the prison grating,
Through muscles, pores, knuckles, eyesockets.

And soon there is nothing more that hides
the new and indescribable traits.
But the terror of him! The terror is effaced!

06 THE ROSE

Bloom of only lucid solitudes!
Were your chalice to fill anyone's thirst,
your thorns must always grow out first
before your focus is only one:
Becoming rose. You are more alone
in the creation within you than anyone knows.
Oh, bloom! Oh, utter solitude!

07 DEN EVIGE SLAGMARK

Bevisstløs og naken og blodig
kom du til verden, venn,
– ut av det evige mørke.
Og det som alltid har skjedd,
skal evig skje om igjen.
Mange år har du brukt på å smi
en rustning å bære,
noe å kle deg i.
Men alltid ligger du blodig
og naken ved veien,
mens vi går forbi.
Meget er det å lære,
men dette er alt du vet:
Der er ingen nåde her
og ingen medlidenhet.
Bevisstløs og naken og blodig
forlater du verden, venn, –
inn i det evige mørke.
Og det som alltid har skjedd,
skal evig skje om igjen.

08 OLJE, BRØD OG VIN

Si ikke hvem som dømmes rett
Hvem handler godt, hvem handler slett
Men si når regnet kommer!

Og si meg hvordan kornet står
Og si hvor mange fold vi får
Og hvordan vinen blir i år
Når sommeren er over.

07 THE ETERNAL BATTLEFIELD

Unconscious and naked and bloody
you entered the world, my friend,
out of eternal darkness.
And that which has always happened
forever will happen again.
You spent many years on forging
an armour to bear,
something for you to wear.
But always you lie there bleeding
and naked by the roadside,
as we go on by.
There is so much to be learned,
but all you know is this:
There is no mercy here
nor pity or sympathy.
Unconscious and naked and bloody
you leave this world, my friend,
into the eternal darkness.
And that which has always happened
forever will happen again.

08 OIL, BREAD AND WINE

Don't tell who the righteous judges are
Whose deeds are good, whose deeds are bad
But say when rain is coming!

And say how grows the grain in the field
And say how high will be our yield
And will it be a vintage year
When summer is departing.

Oliven vokser på gamle trær
De bærer nye og friske bær
Av korn blir brød og av druen vin
Og bæret blir til olje.

09 VED BRENDAN BEHANS BÅRE

En blåveisduft av Irlands vår
Av blomsterstøv og lengsel
I skolehjem og luftegård
I tukthus, slum og fengsel!

En fangegård er denne jord
Men himmelen har bedre plass.
Nu har han skrevet siste ord
Og tørket står hans whiskyglass.

Mens hele Irland luktet vår
Slapp himlen Brendan Behan inn
Til engler små på tyve år
Og whisky, dynamitt og gin.

For whisky, dynamitt og gin
Røk mangt et engelsk pengeskap!
Et mere fromt og ærlig skinn
Ble aldri dømt for drap!

En mann blir hengt og én blir skutt
I fengsel og i fangegård
Og luftegården lukter krutt
Mens hele Irland lukter vår.

Olives grow from ancient roots
They carry new and healthy fruit
The grain makes bread, and the grape makes wine.
And the fruit turns into oil.

09 AT BRENDAN BEHAN'S LITTER

A blossom scent of Ireland's spring
Of pollen and of yearning
In penitentiary and slum
Reformatory and prison!

A prison yard is this our earth
But heaven offers wider space.
Now he has written his last word
And dried out stands his whisky glass.

Through all of Ireland a scent of spring
As heaven let Brendan Behan in
To little angels at twenty years
And whisky, dynamite and gin.

For whisky, dynamite and gin
Many an English safe was smashed!
A more devout and honest man
Was never with murder charged!

One man is hanged, another shot
In prison and in prison yard.
Of gunpowder stinks the airing court
While all of Ireland smells of spring.

10 MITT HJERTE

Mitt hjerte det er et foreldreløst barn,
det har hverken hjem eller sted å bo,
det har ikke klær, ikke mat og sko,
det har hverken seng eller barnetro.
Det har ingen ro.

Mitt hjerte det er en fattiggutt.
Han vandrer bestandig fra gård til gård,
han tigger om brød og en melketår,
han tigger om klut å ha på et sår.
Og han tar hvad han får.

Han tigger om filler og ting å ha på,
å få sitte på krakken og hvile en stund,
å få ligge på låven og få sig en blund.
Men så stanger en stut, og så bjeffer en hund.
En mann bruker munn.

Mitt hjerte det er et foreldreløst barn.
Det har glemt sin mor. Det har glemt sin far.
Men det spør etter dem overalt hvor det drar.
Og det spørsmål er alt hvad det eier og har.
Og det får ikke svar.

Så tok jeg i hånden den fattiggutt
og talte til ham: Du vet at du er
den eneste ting ved mig selv jeg har kjær.
Min far har du søkt både fjernt og nær.
Han er ikke her.

10 MY HEART

My heart, it is a fatherless child.
It has neither home, nor place to live,
it has no clothes, no food, no shoes,
it has neither bed nor childhood faith.
It has no rest.

My heart, it is a pauper boy.
He always wanders from farm to farm,
he begs for bread and a sip of milk,
he begs for a rag to dress a wound
And he takes what he gets.

He begs for rags and things to wear,
to sit on a footstool and rest a while,
to lie in the barn and take a nap.
But a steer attacks, and a dog gives a bark.
A man yells abuse.

My heart, it is an orphaned child.
It has forgot its mother, forgot its father.
But it asks about them wherever it fares.
That question is all it can call its own.
And it receives no reply.

So I took that poorboy by the hand
and spoke to him: You know that you are
the sole thing in me about which I care
You have sought your father both far and near.
He is not here.

Din far han bor bak blåner syv.
Der har han det vakreste slott som fins,
og finner du dit, blir du glad til sinds.
Mitt hjerte, mitt hjerte, da blir du prins.
Da blir du prins.

Past seven horizons your father lives.
He has the most beautiful palace there is,
and if you find your way, your heart will sing.
My heart, oh, my heart, then you will be Prince.
You will be Prince.

Translation exclusively for this edition
Solrun Hoaas

Recorded at Sofienberg church, April 2007 by Lindberg Lyd AS

Recording producer **Jørn Simenstad**
Recording producer (track 5-10) **Morten Lindberg**
Balance engineer **Hans Peter L'Orange**
Piano technician **Thron Irby STEINWAY & SONS**
Editing **Jørn Simenstad** / SACD-mastering **Hans Peter L'Orange**

Artwork and design **Morten Lindberg**
Photo **Trym Bergsmo** / Portrait **Victoria M. Fuhr**

Executive producer **Jørn Simenstad**
Supported by **Norsk komponistforening** / **Fond for Utøvende Kunstnere** / **Ski kommune**

2L is the exclusive and registered trade mark
of Lindberg Lyd AS 20©07 [NOMPP0704010] 2L44SACD

 www.2L.no

Worldwide distributed by Musikkoperatørene, Oslo, Norway